

Båtsmanskontrakt

Båtsmanskontrakt finns främst från 1800-talet och anger hur mycket båtsmannen fick i kontant lön, hur stor jordlotten skulle vara samt hur mycket ved och spannmål han skulle ha.

Så här kunde ett kontrakt se ut.

Detta är för Anders Petter Jonsson, som antogs som båtsman här på Värmdö, båtsmanstorpet Falkensberg, 1864. Han verkade där till 1890 då han avled, endast 52 år gammal. Hans yrke som båtsman var "eldare". Han kom från Åseda i Kronobergs län och var gift med Maria Matilda Berggren från Weda, Lästringe. Tillsammans hade de fyra barn. Två av dessa dog redan vid ett halvt års ålder. Hustrun hade sedan tidigare en oäkta dotter vid namn Hilda Matilda. Han beskrivs som lång, starkt byggd med bruna ögon, svart hår och skägg.

Utskrift av kontrakt

Uppvist för Båtsmannen No 103 Falk vid Södra Roslags 2:a kompani den 2:a november 1864.
Gustav E. Martin.

Contractt emellan intressenterna uti båtsmansroten No 103 af södra Roslags 2:a Compani och den till båtsman för samma nummer av vederbörande Compani Chef aproberade och antagne Anders Petter Jonsson

1. Uti lega bekommer båtsmannen 50 Rd.Rmt. femtio Riksdaler Riksmynt
2. Då vid torpet saknar lägenhet till åker och äng erhåller båtsmannen i dess ställe av roten årligen följande penningelön och hemkallelse – persedlar m.m
Penninglön 4 Rd. Rmt.
Två tunnor råg
Två sommarlass hö à 24 lispund per lasset
48 Lispund råghalm
Mulbete för en ko och ett får samfeldt med rotens kreatur
Till vedbrand får båtsmannen 4 famnar ved årligen, hvilken af honom, då han är hemma efter anvisning uti skogen upphugges.
Dragare till den vid torpet varande kåltäppa, lemnas af roten då tillfälle gifves.
3. Båtsmannen upplåtes bebyggt torp enligt författningarna (med dertill hörande kåltäppa) hvilka byggnader roten vid båtsmannens tillträde deraf skall lemna uti godt stånd skolande detsamma honom lagligen tillägnas. Och åligger det båtsmannen att dem väl vårda.

Detta Contractt tager sin början den 24 april 1865. Utan rotens tillstånd, äger icke båtsmannen rättighet, att låta någon bebo torpets hus.

Af detta Contractt äro fyra likalydande exemplar upprättade hvarav ett vid karlens liqvid af legan Bekommär Båtsmannen 25 Rd vid inskrivningen, och 25 Rd vid första utkommending.

Ö. Elvsahla den 29 oktober 1864.

Gustav Nortun ägare till 1 ½ mantal Östra Elfsala.

P. Pettersson ägare till 1 ½ mantal Westra Elfsala.

C.S. Lindholm äger ¼ mantal Barnvik.

C.P. Öhrlund äger 1/12 mantal Barnvik.

C.G. Lindholm äger 1/12 mantal Barnvik.

Omyndiga Emeli Lindholm äger 1/12 mantal Barnvik, genom dess förmyndare A. Lundquist , Stafsnäs.

A. Söderlund äger 1/20 dels mantal Höl genom dess förmyndare A. Lundquist, Stafsnäs.

J.E. Öhlin äger 1/12 dels mantal i Höl.

J.C. Wahlström äger 1/6 dels mantal i Höhl.

F. Sundin äger 1/20 dels mantal Höhl.

C.J. Sundström äger 1/30 dels mantal Höl.

A.G. Westerbärg äger 1/15 dels mantal Höl.

Med detta Contractt förklarar jag mig till alla delar nöjd.

A.P. Jonsson

Närvarande Wittnen intygar

Pihl *C.G. Öhman*

Källor:

Britt-Marie Ohlsson, Strömma Hembygdsförening

Mats Lundin, hallgraf.com

Blekinge släktforskarförening

Soldatregistret Uppland